

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

IR-VIII.431.9.2016.10

Poznań, 2016 06. 09

Pan
Aleksander Podemski
Wójt Gminy Nowe Miasto
nad Wartą
ul. Poznańska 14
63-040 Nowe Miasto nad Wartą

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) przeprowadzono w dniach 14-18.04.2016 r. kontrolę w trybie zwykłym w Urzędzie Gminy Nowe Miasto nad Wartą w zakresie wydatkowania w 2015 roku środków finansowych przeznaczonych na realizację postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy Wydziału Infrastruktury i Rolnictwa Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu:

Jolanta Ławniczak – starszy specjalista – kierownik zespołu kontrolującego

Hubert Osowicz – starszy specjalista

na podstawie upoważnienia nr KN-II.0030.211.2016.1 z dnia 5 kwietnia 2016 r.

W oparciu o art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 9 maja 2016 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych 5 uchybień i 1 nieprawidłowości działalność Gminy w zakresie objętym kontrolą. Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń dokonanych w czasie kontroli:

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zostały złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 *rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1139), zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie przekazywania dotacji”

Wojewoda Wielkopolski zgodnie ze złożonymi wnioskami powiadomił kontrolowaną jednostkę o zwiększeniu planu dotacji celowej na rok 2015 w dziale 010, rozdz. 01095 § 2010:

- pismem nr FB-I.3111.123.2015.3 z dnia 23 kwietnia 2015 r. o kwotę 350 778,26 zł z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych z województwa wielkopolskiego oraz pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy w pierwszym okresie płatniczym 2015 r.

- pismem nr FB-I.3111.453.2015.6 z dnia 21 października 2015 r. o kwotę 156 943,87 zł z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych z województwa wielkopolskiego oraz pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy w drugim okresie płatniczym 2015 r.

Pismem nr FB-I.3111.123.2015.3 z dnia 21 września 2015 r. Wojewoda Wielkopolski powiadomił kontrolowaną jednostkę o dokonaniu korekty decyzji Ministra Finansów nr MF/FG1/000786/2015 z dnia 21 kwietnia 2015 r. poprzez zmniejszenie planu dotacji celowych na rok 2015 w dziale 010, rozdz. 01095 § 2010 o kwotę 32,31 zł. Powyższa korekta wynikała z nadpłaty wykazanej przez gminę w okresowym rozliczeniu dotacji celowej przeznaczonej na realizację zadania.

Stosowne zmiany wprowadzone zostały do planu finansowego kontrolowanej jednostki na 2015 r.

Na podstawie terminowo złożonych wniosków, Gmina Nowe Miasto nad Wartą otrzymała dotację w łącznej kwocie 507 689,82 zł. Na zwrot producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego przeznaczono 497 766,79 zł, z tego: w I okresie rozliczeniowym 343 900,25 zł, a w II okresie rozliczeniowym 153 866,54 zł.

Na koszty ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym wydatkowano łącznie kwotę 9 680,18 zł z tego: w I okresie rozliczeniowym 6 845,70 zł oraz w II okresie rozliczeniowym 2 834,48 tj. nie więcej niż 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych producentom rolnym.

Łączne koszty faktycznie poniesione przez gminę na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego oraz na jego wypłatę wyniosły 507 446,97 zł.

Finansowa realizacja zadania dotyczącego zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przedstawia się następująco: (w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Plan	Środki przekazane	Wykonanie
dział	rozdział	paragraf			
010	01095	4210	6 979,83	507 689,82	6 979,78
010	01095	4300	2 943,20		2 700,40
010	01095	4430	497 766,79		497 766,79
Razem wydatki			507 689,82		507 446,97

Kwotę niewykorzystanych środków tj.: 242,85 zł zwrócono na rachunek bieżący dysponenta głównego Wojewody Wielkopolskiego w dniu 30.11.2015 r.

W okresie objętym kontrolą producenci rolni złożyli 436 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, z tego w pierwszym okresie składania wniosków, tj. od 1-28 lutego 2015 r. – 239 wniosków, w drugim okresie, tj. od 1-31 sierpnia 2015 r. – 197 wniosków. Na ich podstawie Wójt Gminy wydał 436 decyzji ustalających kwotę zwrotu podatku akcyzowego.

Kontroli poddano łącznie 227 wniosków co stanowi 52,06 % ogólnej liczby złożonych wniosków wraz z dołączonymi do nich fakturami VAT bądź kopiami tych faktur oraz wydane na podstawie złożonych wniosków decyzje. Z uwagi na specyfikę badanego obszaru oraz sprawy posegregowane alfabetycznie, doboru próby do kontroli dokonano w oparciu o metodę statystyczną – losowanie proste. Zakres skontrolowanych spraw znajduje się w zał. nr 3 do projektu wystąpienia pokontrolnego.

Kontrola dokumentacji dotyczącej zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wykazała, że:

- wszystkie skontrolowane wnioski wpłynęły do Urzędu w terminach określonych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.) zwaną dalej „ustawą o zwrocie podatku akcyzowego”,
- wszystkie skontrolowane wnioski miały określoną datę wpływu oraz zawierały numer ewidencyjny rejestru. Wnioski przyjmowane były na określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku

o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. 2013, poz. 789) wzorze,

- decyzje wydane zostały w oparciu o art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.), zwaną dalej „kpa” stanowiący, iż organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji oraz art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego stanowiący, iż wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na położenie gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego przyznaje, na wniosek tego producenta, w drodze decyzji, zwrot podatku,
- wszystkie decyzje przyznające zwrot podatku akcyzowego wydane zostały w ustawowym terminie.

Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia:

- na fakturach VAT stanowiących dowód zakupu oleju napędowego dołączonych do wniosków nie można było ustalić, który i czy upoważniony do tego pracownik przystawił pieczętkę „przyjęto w dniu... do zwrotu części podatku akcyzowego” (brak podpisu bądź pieczętki imiennej). Obowiązek umieszczania ww. adnotacji na fakturach VAT, stanowiących załączniki do wniosków wynika z art. 6 ust.4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego,
- w sentencji decyzji w I okresie oraz w decyzjach w II okresie wydanych w sprawie zwrotu podatku akcyzowego brak wszystkich elementów określonych w przepisach art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, tj. części limitu pozostałego do wykorzystania, co stanowi niedopełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ww. ustawy.
- w podstawie prawnej brak powoływania się na *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2015 r.* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1669) zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie stawki zwrotu”,
- w 83 wydanych decyzjach brak rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit, a wynikających z załączonych faktur VAT. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, który stanowi, że „*Wójt, burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego przyznaje, na wniosek tego producenta, w drodze decyzji, zwrot podatku*” oraz art. 104 § 2 kpa, zgodnie z którym „*Decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo*

w inny sposób kończą sprawę w danej instancji”. Oznacza to, że w przypadku, gdy ze złożonych dokumentów wynika zwrot podatku w wysokości przekraczającej roczny limit, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego – organ powinien rozstrzygnąć również, co do części przekraczającej limit i wydać decyzję odmawiającą zwrotu w tym zakresie,

- w 20 wydanych decyzjach w II okresie, w przypadkach producentów rolnych, którzy przyszli po zwrot podatku akcyzowego po raz pierwszy w treści decyzji znajduje się zapis: „limit umniejszony o kwotę zwrotu podatku wypłaconą na podstawie wniosku złożonego w lutym bieżącego roku.”. Zapis ten jest bezpodstawny gdyż producenci rolni nie korzystali ze zwrotu podatku akcyzowego w I okresie danego roku.

Stwierdzona w trakcie kontroli nieprawidłowość:

- w 1 przypadku przy ustalaniu wysokości zwrotu podatku akcyzowego, uwzględniono fakturę dokumentującą zakup oleju napędowego przez wnioskodawcę, gdzie obok imienia i nazwiska występuje określenie jego firmy, tj.:

- 1) do wniosku z dnia 31.08.2015 r. dołączono 1 fakturę VAT: nr 0004114 z dnia 31.07.2015 r. dokumentującą zakup oleju napędowego przez wnioskodawcę w ilości 5 000,00 litrów, gdzie obok imienia i nazwiska występuje określenie jego firmy. Przyznana wnioskodawcy decyzją nr 3153.II184.2015 z dnia 30.09.2015 r. kwota zwrotu podatku w wysokości przyznanego limitu tj. 3 996,65 zł została **zawyżona o 3 996,65 zł** (4 207,00 l x 0,95).

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10.10.2013 r. (znak: Fgr.075-68/13/4006): „(...)Tylko faktury VAT stanowiące dowód zakupu oleju napędowego do produkcji rolnej przez wnioskodawcę, który jest posiadaczem gospodarstwa rolnego, stanowią podstawę do ustalenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego dla wnioskodawcy. Natomiast, jeśli obok imienia i nazwiska wnioskodawcy na fakturze VAT występuje określenie jego firmy, to faktura ta nie spełnia wymogów do ubiegania się o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (...)”

Nieprawidłowo ustalona kwota należnego do zwrotu podatku akcyzowego spowodowała, że producentowi rolnemu został wypłacony zwrot podatku w kwocie o 3 996,65 zł wyższej od należnej. W konsekwencji gmina wykorzystwała otrzymaną dotację w kwocie **zawyżonej o 4 076,58 zł** (3 996,65 zł - kwota zwrotu + 79,93 zł - koszty postępowania).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej producent rolny, który pobrał nienależnie lub w nadmiernej wysokości zwrot podatku, jest obowiązany do jego zwrotu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego wypłaty zwrotu podatku przyznanego na podstawie wniosków złożonych od 1 do 28 lutego 2015 r. oraz wniosków złożonych od 1 do 31 sierpnia 2015 r. nastąpiły zgodnie z decyzją wnioskodawców w ustawowym terminie.

Okresowe i roczne rozliczenia dotacji oraz okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo - finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku zostały przekazane do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego z zachowaniem terminów określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania dotacji.

W wyniku kontroli prawidłowości wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, pomimo występujących 5 uchybień i 1 nieprawidłowości stwierdzono, iż przyznana Urzędowi Gminy Nowe Miasto nad Wartą dotacja celowa została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Część dotacji celowej przyznanej na realizację zadania w dziale 010, rozdział 01095 stanowiła dotację **pobraną w nadmiernej wysokości** i wobec tego podlega zwrotowi na rachunek dysponenta głównego – Wojewody Wielkopolskiego na zasadach określonych przepisami art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. nr 3/2016.

Przedstawiając powyższe uwagi wnoszę o:

- umieszczanie na dołączanych do wniosków fakturach VAT stanowiących dowód zakupu oleju adnotacji: „przyjęto w dniu... do zwrotu części podatku akcyzowego” wraz z czytelnym podpisem upoważnionego do tego pracownika,
- zamieszczanie w wydawanych decyzjach wszystkich elementów określonych w art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego,
- przywoływanie w wydawanych decyzjach obowiązującego w dacie wydania decyzji właściwego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju, co zapewni stronom informację o podstawie prawnej rozstrzygnięcia,

- zamieszczanie w wydawanych decyzjach rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit a wynikającej z załączonych faktur VAT,
- usunięcie z treści decyzji zapisu: „*limit umniejszony o kwotę zwrotu podatku wypłaconą na podstawie wniosku złożonego w lutym bieżącego roku*” w przypadku tych producentów rolnych, którzy przyszli po zwrot podatku akcyzowego po raz pierwszy w II okresie,
- wezwanie producenta rolnego do zwrotu pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych stosownie do postanowień art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (...),
- dokonanie zwrotu kwoty z tytułu pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości podatku akcyzowego wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych w terminie 15 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego na rachunki bankowe Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu NBP O/O Poznań:

- nr 98 1010 1469 0005 8913 9130 0000 – należność główna,

- nr 17 1010 1469 0005 8922 3100 0000 – odsetki,

wraz ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej.

Jednocześnie proszę o przekazanie w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann